

Hva er lek?

- *Glemme tid og sted*
- *Føle på vennskap*
- *En aktivitet uten ett formål*
- *En del av verdigrunnlaget*
- *Samspill barn – barn, barn - voksen*
- *Den beste arena for språkstimulering*
- *Overraskelser, begeistring og fellesskapsfølelse*
- *Frihet*
- *Tillitt*
- *Konstruksjonslek, rollelek, sang-/bevegelseslek, regel lek, parallell lek*
- *Konfliktløsning*
- *Bruk av fantasi*
- *Bearbeiding av følelser og opplevelser*
- *Ett sted der læring kan oppstå*
- *Psykisk helse*
- *Glede*
- *Å være en del av noe – sammen med andre mestring*
- *Øve på å dele*
- *Puslespill, lotto, stigespill, villkatten etc.*
- *Språktrening / begrepslæring*

Hvordan tilrettelegge for god lek?

- *Prioritere tid til leken.*
- *Legge til rette for at den frie leken kan oppstå og vare over tid.*
- *Ansatte ansvarlig for å skape en felles referanse hos barna for at alle skal kunne delta i leken*
- *Verne om god lek.*
- *Oppfordre barna til å prøve å finne løsninger på konflikter i leiken.*
- *Gi innspill til lek.*
- *Starte en lek.*
- *Bytte ut lekene på avdelingene innimellom; nytt og spennende.*
- *Tilgjengelig lekmateriell*
- *Gi inspirasjon gjennom bøker, eventyr, sang, lekmaterialer etc.*
- *Tilby udefinert materiale*
- *Deltagende / observerende voksne*
- *Den voksne har makt til å definere / påvirke leken (reflekter over bruken av denne makten)*
- *Dele i lekegrupper*
- *Imøtekomme enkeltbarnets interesser*

Hva er språk?

- *Verbalt språk*
- *Nonverbalt språk*
- *Tegn til tale*
- *Kroppsspråk*
- *Tegnspråk*
- *Tullespråk – leke med språket*
- *Ulike følelsesspråk*
- *Kommunikasjon*
- *All samhandling krever et språk*
- *Å gjøre seg forstått / uttrykke seg*
- *Samspill barn – barn, barn - voksen*
- *Bade i ord og uttrykk*
- *Overraskelser, begeistring og fellesskapsfølelse*
- *Bøker, eventyr, sang, lek, rytme rim og regler*
- *Gjentakelser*
- *Å være en del et sosialt samspill sammen med andre – oppleve tilhørighet og trygghet*
- *Psykisk helse*
- *Glede*
- *Mestring*
- *Spille spill, leke regelleker*

Hvordan tilrettelegge for et godt språkmiljø?

- *Prioritere tid til aktiviteter og lek som stimulerer til bruk av språk.*
- *Være bevisste språkmodeller som legger til rette for, og bidrar til et godt språkmiljø og til at språkutvikling kan oppstå*
- *Språklig mangfold – støtte språkutvikling på flere språk.*
- *Alle ansatte har ASK- (Alternativ Supplerende Kommunikasjon) remser på seg*
- *Å snakke MED, ikke til*
- *GI TID*
- *Forberede / bruke dagstavle*
- *Lese bøker, fortelle eventyr, leke med ord, rime, fortelle regler, synge, spille spill, leke regelleker med barna*
- *Gode samtaler i alle situasjoner; eks. stellesituasjon, påkledning, måltid, bordaktivitet etc…*
- *Dele i mindre lekgrupper; enklere for alle barna å slippe til*
- *Legge til rette for lekmiljø som innbyr til bruk av språk*
- *Beskrivende setninger; «den røde koppen, den lille sirkelen»*
- *Coaching; «nå tar vi den høyre foten oppi støvelen (beskrive hva vi gjør)*
- *Navngi ting rundt oss, og bevisst bruke begreper*
- *Korte og tydelige beskjeder*
- *Imøtekomme enkeltbarnets interesser*
- *Språkkonkreter: eventyrkofferter, esker med figurer, magisk kasse etc. til bruk i samlingsstund og i hverdagen.*
- *Steg for steg, språkkista,*
- *Bruke biblioteket*
- *Tall, bokstaver, bilder, tegninger tilgjengelig på gulv og vegger i barnas høyde.*
- *Prioritere åpne spørsmål i stedet for lukkede (ja/nei) spørsmål*
- Samarbeid med foresatte

Voksenrollen

- *Tilstedeværende både fysisk, mentalt og emosjonelt*
- *Imøtekommende*
- *Gi omsorg, trygghet og kjærlighet*
- *Bevisst mimikk*
- *Ivareta barns behov for omsorg, språkutvikling, lek og læring*
- *Trygghet; trygge voksne skaper trygge barn*
- *Vise engasjement i og med barna*
- *Voksne som sprer seg, og plasserer seg hensiktsmessig der barna er*
- *Holdninger; «det e MÆ det kjæm an på»*
- *Være et forbilde og en rollemodell som barna kan speile seg i (språklig, holdninger osv.)*
- *Snakke MED barna, ikke over hodet på de*
- *Respektfulle voksne skaper respektfulle barn*
- *Positive forventninger til barna*
- *Danning*
- *Tydelige forventninger og rammer, satt på en god måte. Tilpasse forventninger etter enkeltbarnets forutsetninger og behov*
- *Følge opp det vi er enig om*
- *Madland: «Betydningen av hele meg»*
- *Reguleringsstøtte*
- *Være genuint i relasjonen*
- *Jobbe ut i fra barnehageloven, rammeplan, verdigrunnlaget – ikke bare «egne» verdier/meninger*
- *Ivareta mangfoldet, gi rom for og omfavn ulikhet*
- *Den voksne har ALLTID ansvaret for relasjonen med barnet*
- *Vurdere egne relasjoner til hvert enkelt barn (garnnøstet)*
- *Tåle alle*
- *Godt samarbeid med foresatte*
- *Være nær barna*
- *Være kreativ sammen med barna*
- *Støttende stilas*
- *Sunne holdninger*
- *Legge til rette for godt samarbeid mellom barn-voksne og barn-barn*
- *Motivator*
- *Veiledende*
- *Aktiv i lek og samspill sammen med barna*
- *Jeg har et ansvar for at du har det bra på arbeid (arbeidsmiljø)*
- *Autoritativ*
- *Gi tid*
- *Gi ros*
- *Gi av seg selv, ikke ta seg selv høytidelig → Dum deg ut ☺*
- *Ta ansvar*
- *Vær pliktoppfyllende*
- *Vise profesjonalitet i jobben*
- *24-timers mennesket*
- *Taushetsplikt*
- *Vi er en «VI-barnehage» ♥*